

OP ZOEK NAAR
**TJOEK
TJOEK**
- AANVULLEND LESMATERIAAL -

Beste

Jij en jouw kleuters komen binnenkort op bezoek in Train World. Speciaal voor jullie ontwikkelden we een educatief pakket. Dat bestaat uit:

- **Voorbereiding in de klas.**
- **Een reistas met doe-opdrachten in het museum, inclusief handleiding.**
- **Een creatieve opdracht voor na het bezoek.**

In dit deel vind je het lesmateriaal.

VEEL PLEZIER ERMEE!

DEEL 1

VOORBEREIDING IN DE KLAS

Aan de hand van **luisterfragmenten** vertel je aan de kinderen over de uitstap naar Train World. De kleuters maken kennis met treintje Tjoek Tjoek en zijn leefwereld. Rijg alle luisterfragmenten met bijhorende opdrachten aan elkaar of verspreid ze over verschillende momenten.

Kies uit de **inspiratielijst** enkele leuke activiteiten en dompel de kinderen zo helemaal onder in de wereld van treinen.

LUISTERFRAGMENTEN

1. Introductie Tjoek Tjoek en treinwereld

Ga met de kinderen in een kring zitten en vertel:

Ik kreeg gisteren een heel bijzondere mail. Er stond geen tekst in geschreven, maar er zat een boodschap bij om te beluisteren. Luisteren jullie even mee?

Speel 'TJOEK TJOEK AUDIO 1' af.

Kiekeboe! Ik ben treintje Tjoek Tjoek. Ik woon samen met mijn vrienden in treinwereld. Er is echt van alles te beleven. Komen jullie ons een bezoekje brengen? Ja? Super! Dan kunnen we elkaar zien en samen spelen. Dat zou zo leuk zijn! Oh! Maar treinwereld is heel groot. Kunnen jullie me wel vinden? Jullie weten nog niet eens hoe ik

er uitzie. Wacht, ik heb een ideetje. Sluit jullie ogen en luister goed: Ik ben heel lief en ook een locomotief. Dat wil zeggen dat ik het voorste stukje van de trein ben en andere karretjes vooruit mag trekken. Als ik rijd, komen er uit mijn schoorsteen witte wolken. Mijn kleuren zijn zwart, rood, groen en van mij krijg je nu een zoen. Muaaahh! Tjoek Tjoek!

Voer een klasgesprekje aan de hand van volgende vragen.

- Wie was dat?
- Wat is Tjoek Tjoek?
- Wat vraagt hij aan ons?
- Hoe ziet Tjoek Tjoek eruit?

Verzamel zwarte, groene, rode kleurpotloden en stiften. Laat de kinderen een tekening maken van Tjoek Tjoek.

2. Op stap met de trein

Ga met de kinderen in een kring zitten. Voer een klasgesprekje aan de hand van volgende vragen.

- Wie heeft al eens een echte trein gezien?
- Van ver of van dichtbij?
- Hoe ziet een trein er dan uit?
- Wie is al eens ergens naartoe geweest met de trein?
- Hoe was dat?
- Waar kan je de trein nemen?

Speel 'TJOEK TJOEK AUDIO 2' af.

Hallo! Hier treintje Tjoek Tjoek terug. Ik kijk ernaar uit om jullie te leren kennen. Wanneer komen jullie eigenlijk? En hoeveel nachten is dat nog slapen? Wonen jullie ver van mij? Misschien komen jullie wel met de trein? Dat zou helemaal top zijn! Weet je, mijn vriendinnetje Aline gaat elke week met de trein naar haar oma. Wil je horen hoe dat gaat? Wel, ik laat het Aline zelf vertellen.

Ik ben Aline en vandaag ga ik samen met mijn papa op bezoek bij oma. Dat doen we elke week. En we reizen altijd met de trein! Eerst gaan we naar het station.

Kijk hier is het al. Hier stoppen de treinen. Hier kan je in- en uitstappen.

Aan het loket kopen we een treinticket. Dat moet als je met de trein mee wil. Op het grote bord staat op welk perron onze trein aankomt. Dat is makkelijk. Dan weten we precies waar we moeten wachten.

Daar is de trein. Wow, wat is hij groot! De deuren schuiven open. We kunnen instappen en een plaatsje zoeken. Ik ga lekker bij het raam zitten.

De treinbegeleider komt langs. Hij controleert of we een ticket hebben.

Oh, wat gaat de trein snel! We zijn er al. Nu nog een stukje wandelen en dan zijn we bij het huis van oma.

Ga na of de kinderen de nieuwe woorden hebben begrepen.

- station
- treinticket
- loket
- perron
- treinbegeleider

Vertel ook wanneer en hoe jullie naar treinwereld zullen gaan.

3. Opletten bij de overweg

Ga met de kinderen in een kring zitten.

Speel 'TJOEK TJOEK AUDIO 3' af.

Hier ben ik weer. Deze keer met iets heel belangrijk, dus spits jullie oren! Jullie weten toch dat wij treinen niet op dezelfde wegen rijden als de auto's? Wij hebben onze eigen weg: een spoorweg. Op onze sporen mogen mensen nooit stappen, dat is veel te gevaarlijk! Want treinen gaan vaak heel snel en we kunnen dus niet zomaar stoppen.

Af en toe moeten jullie een spoorweg oversteken. Dat mag enkel aan een overweg. Als het stoplicht rood is, de slagboom naar beneden gaat en de bel rinkelt... dan moet je stoppen en wachten. Dan komt er een trein aan. Die mag eerst passeren. Beloven jullie om altijd goed op te letten in de buurt van onze spoorweg?

Overloop met de kinderen de overwegsignalen en wat ze betekenen. In Train World kan je deze seinen van dichtbij bekijken.

- De bel rinkelt of zwijgt.
- Slagboom (in rood en wit) is open of dicht.
- Stoplicht (rood/wit-gekleurd kruis met lichtjes) is rood of knipperend wit.

Beluister de overwegliedjes. Bedenk er bewegingen bij en laat de kinderen meezingen en aanvullen. Blijf jij staan of mag je gaan?

Overwegliedje 'ik blijf staan'
'TJOEK TJOEK AUDIO 4'.

Tjoeke tjoeke tjoe
De trein die wordt nooit moe
Rijdt hij hier voorbij?
Tjoeke tjoeke tjoe
Waar gaat hij toch naar toe?
Komt hij dichterbij?
Oeoeoeoeoe STOP!

Hier is een overweg.
Dat is toch gevaarlijk zeg.
We kijken uit ons doppen.
En laten ons niet foppen!

Ik hoor een bel, ik zie rood licht en de slagboom is omlaag.

Blijf je staan of mag je gaan?

IK BLIJF STAAN!!

WANT DE TREIN DIE KOMT ER AAN

Overwegliedje 'ik mag gaan'
'TJOEK TJOEK AUDIO 5'.

Tjoeke tjoeke tjoe
De trein die wordt nooit moe
Rijdt hij hier voorbij?
Tjoeke tjoeke tjoe
Waar gaat hij toch naar toe?
Komt hij dichterbij?
Oeoeoeoeoe STOP!

Hier is een overweg.
Dat is toch gevaarlijk zeg.
We kijken uit ons doppen.
En laten ons niet foppen!

Ik hoor geen bel, ik zie wit licht en de slagboom is omhoog.

Blijf je staan of mag je gaan?

IK MAG GAAN!!

WANT DE TREIN KOMT ER NIET AAN

4. Tot binnenkort

Ga met de kinderen in een kring zitten en vertel:

Tjoek Tjoek heeft nog iets te zeggen.

Speel 'TJOEK TJOEK AUDIO 6' af.

Kiekeboe! Hier Tjoek Tjoek. Jullie weten nu al heel veel over treinen. Hebben jullie zin om me te komen bezoeken? Kom maar snel naar de wereld van de treinen. Het is daar groot en ook een beetje spannend. Wees niet bang hoor! Blijf zeker in de buurt van de juf of meester. Zij kennen de weg. Ik zal een reistas voor jullie klaarzetten. Daarin zit alles wat jullie nodig hebben. Onderweg ontmoeten jullie al mijn vrienden. Zijn jullie lief voor hen? Sommigen zijn al heel erg oud. Wel, we zien we elkaar dan binnenkort. Wat kijk ik ernaar uit! Tot gauw!

INSPIRATIELIJST KLASACTIVITEITEN

1. Boekenhoek

- Johanna in de trein ~ *Katrin Schärer*
- Varkentje gaat naar zee ~ *Guido van Genechten*
- De circustrein ~ *Ruth Wielockx*
- Willewete. Op reis met de trein ~ *Pierre Winters*
- Stan, stop de trein ~ *Bart Van Nuffelen*
- Het grote treinenboek ~ *John Porter*
- Tiny in de trein ~ *Gijs Haag, Marcel Marlier*
- De familie Konijn neemt de trein ~ *Pierre Couronne*

2. Speeltijd

De spoorweg

Teken samen met de kinderen sporen op de grond met krijt of tape. Maak eenvoudige treintjes uit karton die erover kunnen rijden. Hier en daar kruist de spoorweg met een gewone weg. Zorg voor een bel, een slagboom (lange stok of buis) en lichtjes (rode en witte fietslichtjes). Laat die bedienen door enkele kleuters. Oefen het oversteken van de overweg aan de hand van de overwegliedjes.

De locomotief

Maak rijtjes van vier kinderen. Wie vooraan staat, is de locomotief en kiest de weg en de bewegingen. Alle anderen zijn wagonnetjes die moeten volgen. Geef telkens een opdracht: de supersnelle trein, de zware goederentrein, de vrolijke dansende trein, de oude trein... Bij de start van de muziek mag de trein vertrekken. Bij een fluitsignaal komt hij snel terug. Laat alle kinderen eens vooraan staan.

Wagons laden

Zorg voor een trein met enkele wagentjes die gevuld kunnen worden (tekening, speelgoedtrein, kartonnen doosjes). Geef met symbolen aan wat in welk wagonnetje moet ingeladen worden (bijvoorbeeld 3 steentjes, 5 legoblokjes, 1 balletje...). Kunnen de kinderen de goederentrein juist aanvullen?

Treinmemory

Verzamel enkele foto's in het treinenthema. Deze print je dubbel af en kleef je op kartonnen kaartjes. Kies voor allemaal treinen of voor prenten m.b.t. de nieuwe 'treinwoordschat' (station, spoorweg, slagboom, wagon...). Speel hiermee het spelletje Memory.

DEEL 2

UITSTAP NAAR TRAIN WORLD

- Reserveer je bezoek ten laatste drie weken op voorhand via scholen@trainworld.be.
- Train World is meer dan een museum, het is een spoorervaring. Daarom vragen we dat de kleuters worden begeleid door **minstens 1 begeleider per 5 leerlingen**.
- Het bezoek met kleuters start om praktische redenen in de museumshop van Train World. Een medewerker wacht je daar op. Voor elke begeleider staan een **reistas en handleiding** klaar. Daarmee kan je een klein groepje van maximum 5 kleuters gidsen tot bij Tjoek Tjoek. De handleiding is zo ontworpen dat je er makkelijk mee aan de slag kan. Toch is het aangegeven om deze voor het bezoek een keer te lezen. Je vindt deze op de website van Train World.

DEEL 3

NA HET BEZOEK

Terug in de klas laat je de kinderen vertellen over hun belevenissen.

- Wat vonden jullie van treinwereld?
- Was het soms spannend?
- Was er iets wat je niet leuk vond?
- Waren jullie blij om Tjoek Tjoek eindelijk in het echt te zien?
- Wie wil nog eens terug naar treinwereld?

De kinderen kunnen hun eigen creatieve trein ontwerpen.

Materiaal

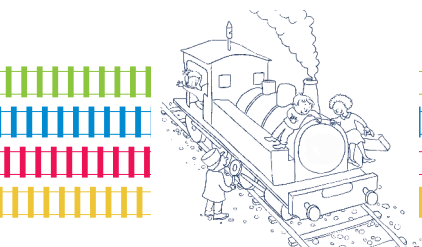
Lange strook tekenpapier (bijvoorbeeld halve A2)
Papiertape
Potloden en enkele gummen
Oliepastelkrijtjes zwart, wit en diverse kleuren
Potjes met verschillende kleuren ecoline
Verfborstels
Eventueel bescherming tafels en verfschorten

Stappenplan

- Tape de rand van het tekenpapier af.
- Vertel en demonstreer de opdracht:
  1. Bedenk eerst welke trein je wilt tekenen. Een trein die je zag in treinwereld? Een werktrein, vakantietrein, oude stoomtrein, posttrein, koninklijke trein... Of nog een hele andere? Alles kan! Als het maar een trein is.
  2. Maak de tekening met potlood: sporen, locomotief, wagons, lading. Vergeet de wieltjes en de aaneenschakeling van de wagons niet.
  3. Als de tekening met potlood klaar is, ga je met zwart oliepastelkrijt over de lijnen.
  4. De sporen kleur je in met wit krijt.
  5. Voor de wagons mogen kleurtjes gebruikt worden.
  6. Ga nu met één kleur ecoline over de hele tekening. Je mag gerust over alles heen schilderen. Het vette oliepastelkrijt neemt geen ecoline op en verdwijnt dus niet.
- Laat de kinderen nu elk hun eigen trein tekenen, inkleuren en overschilderen.
- Laat alles drogen en verwijder daarna de tape van het papier.

ONTWIKKELINGSDOELEN

1. Voorbereiding in de klas.

LUISTERFRAGMENTEN

Nederlands: Luisteren: 1.5 / Spreken: 2.2 - 2.5 / Taalbeschouwing: 5.4

Muzische vorming: Beeld: 1.5 / Muziek: 2.3

Mens en maatschappij: Verkeer en mobiliteit: 4.11

INSPIRATIELIJST

Nederlands: Lezen: 3.4

Wiskundige initiatie: Getallen: 1.1

Muzische vorming: Drama: 3.2 / Beeld: 1.1

2. Uitstap naar Train World.

Nederlands: Luisteren: 1.1 - 1.2 - 1.4 / Spreken: 2.6 - 2.8 / Taalbeschouwing: 5.4

Mens en maatschappij: Ik en de anderen (in groep): 1.10 /

Sociaal-Economische verschijnselen: 2.1 / Ruimtelijke ordening: 4.9 / Verkeer en mobiliteit: 4.11

Wetenschap en techniek: Kerncomponenten van techniek: 2.1 / Techniek en samenleving: 2.10

Muzische vorming: Drama: 3.2

3. Na het bezoek.

Nederlands: Spreken: 2.2

Muzische vorming: Beeld: 1.4 - 1.5

www.trainworld.be

Op zoek naar TjoekTjoek® werd ontwikkeld in samenwerking met Casa Blanca.

www.casablancavzw.be